

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

**І Н С Т Р У К Ц І Я
ПБ № 5
про заходи пожежної безпеки
в приміщенні котельні**

**м. Ірпінь
2026**

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора Коледжу
від 23.07.2026 р. № 68

**І Н С Т Р У К Ц І Я
ПБ № 5
про заходи пожежної безпеки
в приміщенні котельні**

1. Загальні положення

1.1. Дана інструкція про заходи пожежної безпеки в приміщенні котельні (далі - інструкція) Відокремленого структурного підрозділу «Ірпінський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» (далі - Коледж) є нормативним документом, що містить обов'язкові для виконання та дотримання вимоги з пожежної безпеки, які поширюються на виконання всіма працівниками, які обслуговують котельне обладнання.

1.2. Дана інструкція розроблена з метою запобігання виникненню пожеж, порядку дій персоналу котельні для захисту життя та визначення чітких правил утримання приміщень та встановленні алгоритму дій персоналу для безпечної евакуації людей і ліквідації загорянь у разі надзвичайної ситуації.

1.3. Працівники зобов'язані дбати про особисту безпеку і здоров'я та підтримувати протипожежний режим в приміщенні котельні.

1.4. Вхід до котельні дозволяється лише обслуговуючому персоналу (операторам), які пройшли інструктаж та мають відповідний допуск. Стороннім особам вхід заборонено.

1.5. В процесі роботи працівники котельні (оператор котельні) проходять:

- вступний, первинний інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях - перед початком роботи;
- повторний інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях - 1 раз в рік;
- навчання та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях - 1 раз на рік.

2. Вимоги пожежної безпеки

2.1. Двері на шляхах евакуації повинні відкриватися вільно та по напрямку виходу з бібліотеки. Не допускається встановлювати будь-які пристосування, що перешкоджають нормальному закриванню дверей.

2.2. Евакуаційні шляхи, зовнішні сходи підходи до внутрішніх пожежних кранів, вогнегасників, проїздів та проходів до навчального корпусу де знаходиться бібліотека повинні бути постійно вільні.

2.3. Первинні засоби пожежогасіння необхідно постійно тримати в справному стані.

2.4. Перед розпалюванням котла необхідно провентилувати топку та димоходи.

2.5. При появі запаху газу слід негайно перекрити газовий кран, провітрити приміщення, утриматися від використання відкритого вогню та викликати аварійну службу.

2.6. Контроль за станом пожежної безпеки, своєчасне виконання протипожежних заходів в приміщенні газової котельні здійснює відповідальний за газове господарство Коледжу.

2.7. Оператор газової котельні зобов'язаний:

- дотримуватися вимог пожежної безпеки та цієї Інструкції;
- не допускати дій, які можуть призвести до виникнення пожежі;
- користуватися тільки справними інструментами, приладами, обладнанням, дотримуватися інструкцій з їх експлуатації;
- вміти застосовувати наявні засоби пожежогасіння, знати порядок дій у разі виникнення пожежі;
- не виконувати вказівок, які суперечать правилам пожежної безпеки;
- знати і виконувати вимоги нормативних актів, інструкцій з питань пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях, правил користування засобами колективного та індивідуального захисту;
- пам'ятати про особисту відповідальність за додержання правил пожежної безпеки та цивільного захисту.

2.8. Електроустановки, побутові електроприлади в котельні по закінченню робочого часу повинні бути знеструмлені, за винятком чергового освітлення та протипожежного водопостачання, а також систем пожежної сигналізації та охоронної сигналізації. Інші електроустановки й електротехнічні прилади можуть залишатися під напругою, якщо це передбачено вимогами інструкції по експлуатації.

2.9. Електроприлади повинні експлуатуватися відповідно до вимог інструкцій заводів виробників.

2.10. При виявленні несправності електроустаткування його необхідно відключити від електричної мережі та повідомити адміністрацію Коледжу.

2.11. Всі приміщення котельні повинні вчасно очищатися від горючих відходів, сміття, тощо.

2.12. У всіх приміщеннях котельні повинні бути розміщені на видних місцях - пам'ятки щодо дотримання вимог правил пожежної безпеки.

2.13. Котельні установки мають розміщуватись так, щоб їх можна було вільно оглядати та очищати.

2.14. При прийманні зміни оператор зобов'язаний перевірити стан робочого місця, справність обладнання на якому належить працювати, справність електрообладнання, витягувальної системи вентиляції, засобів зв'язку та сигналізації, наявність первинних засобів пожежогасіння та їх справність.

2.15. Прийом і здача чергування повинні оформлятися оператором записом у змінному журналі із зазначенням результатів перевірки котлів і обладнання, що відноситься до них (манометрів, запобіжних клапанів, засобів автоматизації). В змінний журнал оператор повинен записати свідчення манометрів і термометрів виходу та повернення трубопроводу, манометра і термометра на котлі, зняти показання теплового і газового лічильників, витрати води.

2.16. Під час роботи оператор зобов'язаний контролювати режим роботи обладнання по приладах та по зовнішніх ознаках (поява запаху, гару, диму, надмірного нагрівання, поява на обладнанні горючого пилу), контролювати справність вентиляційних установок.

2.17. У разі надходження інформації про спрацювання систем пожежної сигналізації (далі-СПС) від працівників пульта централізованого спостереження за СПС або від працівників Коледжу, слід виконати наступні дії:

- 1) Повідомити директора Коледжу;

- 2) Повідомити представника організації яка виконує роботи згідно з діючим договором (послуги з технічного обслуговування СПС на об'єктах Коледжу), за телефоном який розташований на приладі приймально-контрольного пожежного приладу (далі-ППКП);

- 3) Переконатись в відсутності виникнення пожежі та задимленні в приміщенні де спрацював пожежний сповіщувач, після чого зателефонувати директору Коледжу;

- 4) У разі виявлення пожежі діяти відповідно до розділу № 5 цієї інструкції.

2.18. У разі хибного спрацювання СПС слід виконати наступні дії:

- 1) Повідомити директора Коледжу;

- 2) Виконати дії які вказані в інструкції організації яка виконує роботи згідно з діючим договором.

2.19. У випадку використання внутрішнього протипожежного крану необхідно відкрити кришку шафи, розмотати пожежний рукав і прокласти його до місця пожежі без загинів, відкрити вентиль крану та приступити до

гасіння пожежі, але **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ** використовувати даний метод для гасіння пожежі яка знаходиться під електричною напругою.

2.20. Перед використанням вогнегасника потрібно ознайомитися з інструкцією, що наклеєна на його корпусі.

2.21. При використанні порошкових вогнегасників необхідно висмикнути запобіжну чеку, притиснути важіль пускового пристрою до рукоятки, направити кран-розпилювач у вогнище пожежі.

2.22. При використанні вуглекислотних вогнегасників необхідно направити розтруб у вогнище пожежі, висмикнути чеку, притиснути важіль пускового пристрою до рукоятки, та направити розтруб у вогнище пожежі. При роботі з вуглекислотними вогнегасниками до розтрубу доторкатися **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ**.

3. В котельні забороняється

3.1. У приміщенні котельні заборонено:

- виконувати роботи, які не пов'язані з експлуатацією котельних установок;
- допускати до роботи в котельні сторонніх осіб, а також осіб, які не пройшли спеціальної підготовки;
- подавати паливо при згаслих форсунках;
- працювати при зіпсованих або вимкнених приладах контролю й регулювання, а також за їх відсутності;
- розпалювати котельні установки без попереднього їх продування повітрям;
- сушити спецодяг, взуття, інші матеріали на котлах та паропроводах;
- залишати без нагляду котли, що перебувають у роботі;
- зберігати в приміщенні котельні легкозаймисті та інші горючі рідини та матеріали;
- працювати на незаземленому обладнанні, використовувати саморобні переносні світильники без захисної арматури, експлуатувати електропроводку із пошкодженою ізоляцією, самостійно усувати несправності в електрообладнанні;
- зберігати та застосовувати вибухопожежонебезпечні речовин і матеріали;
- не допускати захащування евакуаційних шляхів та виходів різними предметами і матеріалами, меблями, устаткуванням, відходами, а також закривати двері евакуаційних виходів в приміщенні котельні;
- за наявності людей у приміщенні котельні, замикати двері, які не відкриваються з середини без ключа;
- експлуатувати електроприлади й устаткування, що мають несправності, що можуть спричинити пожежу;
- експлуатувати електропроводку та кабелі з ушкодженою або такою, що втратила захисні властивості ізоляцією;
- користуватися пошкодженими розетками, рубильниками, вимикачами й іншими електровиробами.

- застосовувати нестандартні (саморобні) електронагрівальні прилади;
- не допускати розміщування (складування) біля електрощитів, електродвигунів і пускової апаратури горючих (в тому числі легкозаймистих) речовин та матеріалів;
- не допускати експлуатацію електронагрівальних приладів при відсутності або несправності терморегуляторів, що передбачені заводом виробником;
- палити на території в приміщеннях та інших місцях Коледжу;
- застосовувати для опалення приміщення нестандартне (саморобне) електронагрівальне обладнання;
- залишати без нагляду ввімкнуті в електромережу електроприлади (електронагрівальне обладнання, подовжувачі, тощо);
- використовувати вогнегасники не за призначенням.

4. Відповідальний за пожежну безпеку в приміщенні котельні після закінчення робочого дня зобов'язаний

- 4.1. Уважно оглянути всі приміщення котельні та пересвідчитись у тому, що нема порушень, які можуть призвести до виникнення пожежі.
- 4.2. При виявленні недоліків зробити запис у змінному журналі.
- 4.3. Вимкнути освітлення, знеструмити прилади та устаткування (за винятком електроустаткування, яке відповідно до вимог технології та має працювати цілодобово).
- 4.4. Зачинити вікна, входні двері.

5. Дії у разі виникнення пожежі

- 5.1. При виявленні пожежі або ознак горіння (задимлення, запаху гарі, підвищення температури тощо) оператор котельні зобов'язан:
  - 1) негайно повідомити про це службу порятунку ДСНС за номером телефону – 101, директора Коледжу;
  - 2) При цьому необхідно назвати адресу котельні Коледжу, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище.
- 5.2. Прийняти всі можливі заходи щодо сповіщення та евакуації працівників, що знаходяться в котельні з небезпечної зони та схоронності матеріальних цінностей.
- 5.4. У разі необхідності, знеструмити електрику.
- 5.5. Самостійно приступити до гасіння пожежі тільки у випадку відсутності явної загрози власному життю та наявності можливості покинути небезпечне місце в будь-який момент гасіння пожежі.
- 5.6. Організувати зустріч підрозділів служби порятунку ДСНС та надати їм консультаційну та іншу допомогу в процесі гасіння пожежі.
- 5.7. Якщо ситуація вийшла з-під контролю, слід зателефонувати в служби екстреної допомоги за телефонами:

101 – служба порятунку ДСНС;

102 – поліція;

103 – екстрена (швидка) медична допомога;

104 – аварійна газова служба;

112 – єдиний телефонний номер екстреної допомоги населенню.

Передаючи інформацію про небезпечну ситуацію, слід чітко зазначити, де її виявлено, дату, час та особу, яка її виявила.

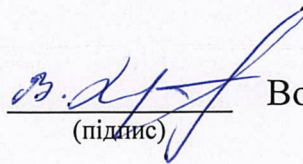
6. Відповідальність

6.1. Відповідальність за дотримання протипожежного стану в приміщенні котельні, покладається на оператора котельні, який призначен наказом по Коледжу.

6.2. За невиконання даної інструкції оператор котельні, працівники несуть відповідальність у відповідності до вимог чинного законодавства.

РОЗРОБЛЕНО:

Інструктор з протипожежної безпеки

(підпис)

Володимир ЧЕРЕВКО